

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	3
İÇİNDEKİLER.....	5
KISALTMALAR.....	13
ÖZET	15
ABSTRACT	17
GİRİŞ.....	19

BİRİNCİ BÖLÜM

KAVRAMLAR, TARİHÇE, KORUNAN HUKUKİ DEĞER

1. HAKARET KAVRAMI VE KAPSAMI	25
1.1. Tanım.....	25
1.2. Hakaret Suçunun Kapsamı	25
1.2.1. Eylemin Tahkir Edici Olması	25
1.2.2. Hakaret Suçunun Oluşup Oluşmadığının Tespitine Yönelik İlkeler	26
2. TARİHÇE	32
2.1. Cumhuriyet Döneminden Önce	32
2.1.1. İslam Hukuku Açısından.....	32
2.1.2. Osmanlı Hukuku Açısından.....	33
2.2. Cumhuriyet Döneminden Sonra	34
2.2.1. 765 Sayılı Türk Ceza Kanunu Açısından.....	35
2.2.2. 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu Açısından.....	36
3. KORUNAN HUKUKİ DEĞER	38
3.1. Onur	38
3.2. Şeref.....	40
3.3. Şeref Varlığının Korunması.....	40

3.3.1. 1982 Anayasası.....	41
3.3.2. Uluslararası Sözleşmeler	42

İKİNCİ BÖLÜM

BENZER SUÇLARLA MUKAYESESİ, KARŞILAŞTIRMALI CEZA KANUNLARINDA HAKARET SUÇUNUN DÜZENLENİŞ BİÇİMİ

1. HAKARET İLE TEHDİT SUÇUNUN KARŞILAŞTIRILMASI	45
1.1. Tehdit Suçu (TCK m. 106).....	45
1.2. Karşılaştırmalı Ceza Kanunlarında Hakaret Suçunun Düzenleniş Biçimi	47
1.2.1. Alman Ceza Kanununda Hakaret Suçu	47
1.2.2. İtalyan Ceza Kanununda Hakaret Suçu	49

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HAKARET SUÇUNUN UNSURLARI

1. TİPİKLİĞİN MADDİ UNSURLARI.....	53
1.1. Fail.....	53
1.1.1. Gerçek Kişiler.....	53
1.1.2. Tüzel Kişiler	54
1.1.3. Basın Yoluyla İşlenen Hakaret Suçlarında Sorumluluk	56
1.1.4. Hakaret Suçunun Sosyal Medya Üzerinden İşlenmesi.....	58
1.2. Mağdur	59
1.2.1. Gerçek Kişiler.....	59
1.2.2. Mağdurun Belirlenmesi	60

1.2.3. Hakaret Suçunun İsnat Yeteneği Bulunmayanlara Yönelik Olarak İşlenmesi	63
1.2.4. Dolaylı Hakarete Mağdur	64
1.2.5. Hakaret Suçunun Kamu Görevlilerinin Hedef Alınarak İşlenmesi Halinde Mağdur	65
1.2.6. Kurullara Yönelik Hakaret Eylemlerinde Mağdur	67
1.2.7. Tüzel Kişilere Yönelik Hakaret Eylemlerinde Mağdur	68
1.2.8. Ölülere Yönelik Hakaret Eylemlerinde Mağdur	70
1.2.9. Sağlık Çalışanları	71
1.3. Konu	73
1.4. Fiil	73
1.4.1. Hakaret Suçunu Oluşturan Davranışlar (Hareket)	73
1.4.2. Somut Bir Eylem veya Olgu İzafe Etmek Suretiyle Hakaret	76
1.4.2.1. Yasal Düzenleme Hükümleri	76
1.4.2.2. Somut Bir Fiil veya Olgu İsnadının Oluşum Koşulları	76
1.4.2.3. Fiil Kavramı	78
1.4.2.4. Olgu Kavramı	79
1.4.3. Hakaret Suçunun Sövmek Suretiyle İşlenmesi	79
1.4.4. İsnadın veya Sövmenin Kişinin Onur, Şeref ve Saygınlığını Rencide Edici Nitelikte Olması	90
1.4.4.1. Genel Açıklamalar	90
1.4.4.2. Yargıtay Uygulaması	91
1.4.4.3. Anayasa ve AİHS Hükümleri	91
1.4.4.4. AİHM Uygulaması	92
1.4.4.5. Tahkir Edici Olmayan Söylemler	93
1.4.5. Hakaret Suçunun Mağdurun Huzurunda İşlenmesi	96

1.4.6. Hakaret Suçunun Gıyapta (Yoklukta) İşlenmesi	98
1.4.7. Hakaret Suçunda Netice	103
1.4.8. Hakaret Suçlarında Nedensellik Bağı (İllyet Bağı) ...	105
2. TİPİKLİĞİN MANEVİ UNSURLARI	106
2.1. Kast Kavramı.....	106
2.2. Genel Kast Şartı.....	107
2.3. Failin Kastının Belirlenmesi.....	108

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SUÇA ETKİ EDEN NEDENLER

1. HAKARET SUÇUNUN AĞIRLAŞTIRICI NEDENLERİ.....	111
1.1. Hakaret Suçunun Kamu Görevlisine Karşı Görevinden Dolayı İşlenmesi.....	111
1.1.1. Genel Açıklamalar	111
1.1.2. Kamu Görevlisi Kavramı.....	111
1.1.3. “Görevinden Dolayı” Kavramı	114
1.2. Hakaret Suçunun, Mağdurun Dini, Siyasi, Sosyal, Felsefi İnanç, Düşünce ve Kanaatlerini Açıklamasından, Değiştirmesinden, Yayıma Çalışmasından, Mensup Olduğu Dinin Emir ve Yasaklarına Uygun Davranmasından Dolayı İşlenmesi.....	116
1.3. Hakaret Suçunun, Kişinin Mensup Bulunduğu Dine Göre Kutsal Sayılan Değerlerden Bahisle İşlenmesi	118
1.4. Suçun Aleni Olarak İşlenmesi	119
1.4.1. Genel Açıklamalar	119
1.4.2. Aleniyet Unsurunun Oluşmaması.....	121
1.4.3. Aleniyet Unsurunun Oluşması.....	123
1.5. Hakaret Suçunun Basın ve Yayın Yoluyla İşlenmesi	125

2. HAKARET SUÇUNDA CEZAYI HAFİFLETEN NEDENLER.....	126
2.1. Hakaret Suçunun Haksız Bir Fiile Tepki Olarak İşlenmesi.....	126
2.2. Hakaret Suçunun Kasten Yaralama Suçuna Tepki Olarak İşlenmesi.....	128
2.2.1. Genel Açıklamalar.....	128
2.2.2. Hakaret Suçunun Yaralama Suçunu İşleyen Kişiye Yönelik Olarak İşlenmesi.....	129
2.2.3. Hakaret Suçunun Kasten Yaralama Suçuna Tepki Olarak İşlenmesi Halinin Yasal (Meşru) Savunmadan Farklı Olması.....	130
2.2.3. Yaralama Eyleminin Manevi Unsuru.....	130
2.2.4. Kasten Yaralamanın Teşebbüs Aşamasında Kalması.....	130
2.2.5. Taksirle Yaralama Eyleminde Genel Tahrik Hükümlerinin Uygulanması Zorunluluğu.....	130
2.2.6. Kasten Yaralamanın Haksız Olması.....	131
2.2.7. Yaralama ve Hakaret Eylemleri Arasındaki Süre.....	131
2.3. Karşılıklı Hakaret.....	131
2.3.1. Karşılıklı Hakaret Halinde Yargıtay Uygulaması.....	134

BEŞİNCİ BÖLÜM

HUKUKA AYKIRILIK UNSURU

1. HUKUKA UYGUNLUK NEDENLERİ.....	135
1.1. Hakaret Suçunda Hukuka Aykırılık Unsuru.....	135
1.2. İddia ve Savunma Dokunulmazlığı.....	137
1.2.1. Genel Açıklamalar.....	137
1.2.2. İddia ve Savunma Dokunulmazlığı İlkesinin Kişiler Yönünden Kapsamı.....	140

1.2.2.1. 765 Sayılı Türk Ceza Kanunu Açısından.....	140
1.2.2.2. 5237 Sayılı TCK’de İddia ve Savunmada Bulunan Herkes Kavramı.....	140
1.2.2.3. Tanık, Tercüman ve Bilirkişiler.....	141
1.2.2.4. Cumhuriyet Savcısı.....	141
1.2.2.5. Yargılama Makamına Yönelik Tahkir Edici Eylemler	142
1.2.3. İddia ve Savunma Dokunulmazlığının Koşulları	143
1.2.3.1. Yargı Mercileri veya İdari Makamlar Nezdinde Yazılı veya Sözlü Başvuru Yapılması	143
1.2.3.2. Somut İsnatta veya Olumsuz Değerlendirmelerde Bulunulması	145
1.2.3.3. Yapılan İsnat ve Olumsuz Değerlendirmelerin, Gerçek ve Somut Vakıalara Dayanması ve Uyuşmazlıkla Bağlantılı Olması	147
1.2.3.4. İddia ve Savunma Sınırının Aşılmaması.....	150
1.3. Şikâyet ve İhbar Hakkı.....	151
1.4. Basın Özgürlüğü ve Basının Haber Verme Hakkı	153
1.4.1. Basın Özgürlüğü ve İfade Özgürlüğü Kavramları.....	153
1.4.2. AİHM Kararları	154
1.4.3. Yargıtay Uygulamasında Basın Özgürlüğü	156
1.4.3.1. Haberin Hakikati İfade Etmesi.....	158
1.4.3.2. Haberin Güncel Olması.....	160
1.4.3.3. Kamu Yararı ve Kamu İlgisinin Bulunması	162
1.4.3.4. Haberin Konusu İle Kullanılan Sözler Arasında Fikirselsel Bir Bağın Bulunması	164
1.5. Eleştiri Hakkı.....	166
1.5.1. Eleştiri Kavramı.....	166
1.5.2. Eleştirme Hakkına İlişkin Koşullar	166

1.5.3. Siyasetçiler ve Kamuya Mal Olmuş Ünlü Kişilere Yönelik Eylemler Bakımından Eleştiri Hakkı	167
1.5.4. Kamu Görevlilerine Yönelik Eylemler Açısından Eleştiri Hakkı	168
1.6. Terbiye ve Disiplin Etme Hakkı.....	168
1.7. Mağdurun Rızası.....	169
1.8. Kanunun Hükmünün Yerine Getirilmesi.....	172
1.9. Yetkili Mercinin Emrinin Yerine Getirilmesi	174
2. HAKARET SUÇUNDA CEZA SORUMLULUĞUNU ORTADAN KALDIRAN HALLER.....	175
2.1. İsnadın İspatı.....	175
2.1.1. Yasal ve Anayasal Düzenlemeler	175
2.1.2. İsnat Olunan Fiilin İçeriğinin Suç Olması ve Failin Bu Suçtan Mahkûm Olması.....	177
2.1.3. İsnada Konu Fiilin Suç Olmaması Hallerinde İsnadın İspatının Şartları.....	178
2.1.3.1. Kamu Yararı.....	178
2.1.3.2. İsnada Konu Fiilin İspatına Şikâyetçinin Rızası Olması	181
2.2. Yasama Dokunulmazlığı	182
3. KUSURLULUĞU ETKİLEYEN DİĞER HALLER.....	184
3.1. Cebir ve Şiddet, Korkutma ve Tehdit.....	184
3.2. Hata.....	184

ALTINCI BÖLÜM

SUÇUN UNSURLARI DIŞINDA DEĞERLENDİRİLMESİ GEREKEN HALLER

1. SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ ŞEKİLLERİ	187
1.1. Hakaret Suçunda Teşebbüs.....	187

1.2. Hakaret Suçunda Gönüllü Vazgeçme Hükümleri	189
1.3. Hakaret Suçunda Etkin Pişmanlık Hükümleri.....	190
1.4. Hakaret Suçunda İştirak	190
1.5. Hakaret Suçunda İçtima	192
1.5.1. Genel Açıklamalar	192
1.5.2. Hakaret Suçunun Aynı Mağdura Karşı Birden Fazla Kez İşlenmesi.....	194
1.5.3. Hakaret Suçunun Tek Fiille Birden Fazla Mağdura Karşı İşlenmesi	195
1.5.4. Hakaret Suçlarının Birden Fazla Kişiye Karşı Hukuki Anlamda Tek Bir Fiille Birden Fazla Kez İşlenmesi	196

YEDİNCİ BÖLÜM

YAPTIRIM VE KOVUŞTURMA USULÜ

1. YAPTIRIM.....	199
2. SORUŞTURMA VE KOVUŞTURMA YÖNTEMİ.....	199
2.1. Şikâyet.....	199
2.2. Uzlaşma.....	201
2.3. Önödeme	201
2.4. Görevli Mahkeme.....	202
2.5. Hakaret Suçunda Yetki.....	202
2.6. Zamanaşımı	204
SONUÇ.....	207
KAYNAKÇA	213